

DEMOKRACIJA

Leto III. - Štev. 23

Trst - Gorica 4. junija 1949

Pozdrav goriških in beneških Slovencev predsedniku republike Einaudiju

V ponedeljek 6. junija 1949 obišče Gorico predsednik republike gospod LUIGI EINAUDI, da priprne zlato kolajno na goriški občinski prapor.

Visokega gosta, zvestega in modrega sina junaškega Piemonta, Slovenci v Italiji toplo pozdravljamo in mu želimo, da bi se počuti srečnega in zadovoljnega ob prilikah svojega kratkega bivanja med nami.

Kakor njemu, tako želimo Slovenci v Italiji vso srečo tudi republiki, ki jo on predstavlja in vsem njenim državljanom.

Letošnji obisk predsednika republike v Gorici se vrši v drugačnih prilikah od onih, ko je leta 1921 kraljeva dvojica Savojske dinastije obiskala Gorico. Takrat so Slovenci v Italiji morali izraziti italijanskemu vladarju svojo zaskrbljenost zaradi zoperstavljanja Slovencev ob strani oblastev, preziranja njihove narodnosti, uničevanja njihove kulture ter vsega narodnega življenja, tudi jezikov, ki se je takrat že začelo, in kateremu je nastopajoči fašizem grozil z vedno hujšimi udarci.

V svoji zaskrbljenosti se Slovenci niso motili. Od tedanjega vladarja pa so dobili v odgovor suhe tri besede: »Bit će bolje!« Prazna obljuba!

Slovenci v Italiji smo pod Sa-

voji in fašizmom doživeljali najhujše goričje, ki ga ni treba obujati niti v spominu.

Danes je Italija postala republika! Vodi jo učen mož, človek, ki je izšel iz naroda, ki je med narodom živel in za narod deloval: LUIGI EINAUDI.

Italija ima danes svojo republikansko ustavo, ki zagotavlja vse pravice jezikovnim manjšinam v njenih mejah.

Gospod predsednik Einaudi, mi Slovenci v Italiji prosimo Vas, kot najvišjega čuvarja ustave, da ukazete, naj se te naše pravice tudi dejansko spoštujejo; da se v prvi vrsti odprejo slovenske šole vsem Slovencem v Italiji, tudi v beneški Sloveniji, kanatski dolini in Reziji.

Kakor francoski in nemški manjšini, tako naj se dejansko uvede že po ustavi sankcionirana avtonomija tudi v korist slovenske manjšine, ki šteje najmanj šestdeset tisoč duš in ki noče biti ponizana, omalovzavljana in manj vredna od francoske in nemške manjšine, ker terima ste zagotovili največje narodnostne svoboščine.

V tem znamenju kličemo predstavniku republike: POZDRAVLJENI!

Slovenska dem. zveza v Gorici Gorica, dne 4.-6. junija 1949.

**Volivni znak
Slovenske narodne liste
je**

**„Lipova vejica
s helebardo“!**

**To je naš znak!
Tega bomo vsi volili!**

KAKO BO VOLIL PRAVI SLOVENEC?

Med Slovenci na Svobodnem tržaškem ozemlju, ki so obrnili hrbit komunizmu in njegovim slenarskim krankom, je marsikdo, ki se sprašuje, za katero listo naj bi bližnjih volitvah glasoval.

Nekateri so prepričani, da sploh ni vložena nobena slovenska lista, razen titoske in kominformistične, v kolikor moremo ti spaki smatrati za slovenski listi zaradi tistih nekaj sposojenih slovenskih imen, ki jih beremo na njih.

Drugi veda, da nastopa pri volitvah tudi lista s samo slovenskimi kandidati, pa imajo glede nje različne neutemeljene pomislike in bojavni. Eni se boje, da bi se pod naslovom samo slovenske liste skrivala kakšna titoska ali kominformistična podružnica, nekateri pa nasedajo propagandi, da je ta lista le slovenska veja laške (bolj ali manj) Krščanske demokracije.

Potem imamo take, ki misijo, da so kot Tržačani dolžni dati svoj glas samo kateri izmed treh italijanskih skupin, ki se že v imenu samem zavzemajo za neodvisnost Slovenske demokratske ZVEZE in SLOVENSKO KRSCANSKO - SOCIALNE ZVEZE.

4. Kandidati na SLOVENSKI NARODNI LISTI so IZKLJUCNO SLOVENCI.

5. Program Slovenske narodne liste je: obramba slovenstva, obramba krščanstva, obramba demokracije, obranitev Slobodnega tržaškega ozemlja in zagotovitev vseh pravic za slovensko ljudstvo na tem področju.

V dveh ali treh podeželskih občinah moti prave Slovence spredaj, da ni bila vložena ista slovenska lista kakor v Trstu, marveč da nastopajo tam nepolitične liste krajevnega značaja.

Vsem tem, ki so v negotovosti, je treba povedati naslednje:

1. Niti lista titoske Slovensko-

italijanske Ljudske fronte, niti lista kominformistične Komunistične partije Svobodnega tržaškega ozemlja in njen podeželski privatesek Slovansko-italijanska antifašistična Unija (UAIS) ni slovenska lista. Na obeh nastopajo povečini Italijani; imena slovenskih komunistov na njih so samo vaba za lahkoverne Slovence.

2. Edina slovenska lista pri teh volitvah je SLOVENSKA NARODNA LISTA. Njen znak je LIPOVA VEJICA S TRŽASKO HELEBARDO.

3. SLOVENSKA NARODNA LISTA je skupna lista obeh slovenskih protikomunističnih demokratičnih političnih skupin na Svobodnem tržaškem ozemlju: SLOVENSKO DEMOKRATSKE ZVEZE in SLOVENSKO KRSCANSKO - SOCIALNE ZVEZE.

4. Kandidati na SLOVENSKI NARODNI LISTI so IZKLJUCNO SLOVENCI.

5. Program Slovenske narodne liste je: obramba slovenstva, obramba krščanstva, obramba demokracije, obranitev Slobodnega tržaškega ozemlja in zagotovitev vseh pravic za slovensko ljudstvo na tem področju.

6. Zaradi tega bo vsak pravi Slovenc, naj pripada katoliški ali napredni smeri, pri volitvah 12. in 19. junija volil samo Slovensko narodno listo. Zanj ne prihaja v poštev ne titovska, ne kominformistična, ne nobena druga lista.

7. Slovenska narodna lista je vložena v Trstu, v Nabrežini in Zgoniku.

8. Vsi pravi Slovenci v teh občinah bodo torej volili Slovensko narodno listo, pa nobeno drugo.

9. V občini Repentabor in Dolina Slovenska narodna lista ne nastopa pri volitvah. Vsi pravi Slovenci, bodo v Repentabru volili Gospodarsko neodvisno zvezo, v Dolini pa Neodvisno listo, ki sta nepolitični.

10. V občini Milje ni vložena nobena slovenska lista in tudi ne nobena lista italijanskih skupin, ki se bore za neodvisnost Tržaškega ozemlja, kateri bi tudi Slovenci lahko oddali svoj glas. Zaradi tega pravi Slovenci v miljski občini ne pojdejo na voliliste!

11. Od italijanskih list ne prihaja za Slovence v poštev nobena, tudi ne lista Krščanske demokracije, ker imamo Slovenci svojo krščansko v slovensko listo, namreč Slovensko narodno listo!

12. Sedanje volitve bodo PLEBISCIT ZA SAMOSTOJNINI TRST ali proti njemu. Pri njih se bo odločala bodoča usoda Slovencev na tem področju.

13. Zaradi tega je UDELEZBA PRI VOLITVAH za vsakega pravega Slovence, naj pripada katoliški ali napredni smeri, pri volitvah 12. in 19. junija volil samo Slovensko narodno listo. Zanj ne prihaja v poštev ne titovska, ne kominformistična, ne nobena druga lista.

7. Slovenska narodna lista je vložena v Trstu, v Nabrežini in Zgoniku.

Temelji tržaškega slovenstva

V teh dneh, ko stopamo tržaški Slovenci zopet k uveljavljanju svojih političnih pravic, je nujno potrebno, da obrnemo svoje poglede v preteklost, se ozremo po vseh in dogajanjih, ki so skovali to-

kar smo danes — samostojno mireš in suveren narod. To je potrebno že zato, da v teh zgodovinskih dneh pravilno usmerimo svoj korak v bodočnost, ker bo od tega koraka odvisen ves naš nadaljnji politični in narodni obstojo.

Sveže slovenske sile so v preteklosti s svojimi številnimi, moralno in fizično klenimi družinami plodile Rojan, Sv. Ivan, Skedenj, Sv. Jakob in splet ves neposredno okoliš tržaškega središča. Vsa ta zemlja je bila last slovenskega kmetja, vrtnarja, cvetličarja, vinogradnika in živinoreja.

Razvijajoče se mesto je Slovenscem krílo zemljo, zato so njihovi sinovi, pridni in solidno vzgojeni, pridelki iskatki zaposlite v meščanskih poklicih in prodri tudi med izobraženstvo.

V teh časih se je pričela buditi slovenska narodna zavest in z njo je vzopredno poganjala politično zrelost, ki se je manifestirala v ustanovitvi političnega društva »Eдиност« z istoimenskim dnevnikom. Rastla so društva, zadruge in slovenske šole. Tudi v trgovini in denarništvu smo se Slovenci pridno in uspešno uveljavljali. Doba slovenskih okoliških sadjarjev, živorecev, zelenjadarov, mlekarjev in gospodinjskih pomočnic, se je

s slovenskim kulturnim in socialnim raznatom pričela preoblikovati. Slovenski človek je pričenjal polagoma, zato pa vztrajno stopidi proti socialni lestvici navzgor.

Tega njegovega vzpona pa niso vzpodbjale tuje ideologije, tesniški razniki raznih svetovnih nazorov, pač pa ena sama misel narodnega obštanka, ki je v bratski ljubezni in medsebojnem razumevanju dnužila politično vodstvo z domačo hišo, šolo in cerkvijo. Tu so bili na skupnem delu narodni voditelji: izobraženci, delavci in kmetje; plančani strankarski agentovista tista doba ni poznala. Besede: liberalci, klerikalci, socialisti so bile zgoj teoretične oznake; brez praktične vrednosti. Gotovo je, da so imeli razni tržaški Slovenci tudi še svoje notranje poglede na svet, vendar so vsi ti pogledi ostajali v ožjem živiljenjskem krogu, kjer si je pač vsakdo po svojem okusu prikrojeval in tolmačil svetovni zgodovinski misli, ki so ga privlačevali.

Na zunaj pa je bil ves narod granitni blok, ki je na ta način kljuboval vsem viharjem in grajal svojo narodno bit. Ogromne narodne pridobitve, ki si jih je slovensko ljudstvo ustvarilo s svojimi lastnimi žulji, so bile v ponosu na same Tržačane, pač pa vsemu slovenskemu narodu. To je pač neizpodbitni dokaz, da so bila ta

pota in ti cilji edini pravilni, saj je bila ta pot potrjena in dokazana v dobi 25 letnega fašističnega ustrahovanja in ima danes še vedno svojo neokrnjeno veljavo. Vse je ogromno duhovno in tvarno narodno premoženje tržaških Slovencev je bilo z enim zahonom nasilju uničeno, ko se je Italija polastila slovenske zemlje in s tem dokončno utrdila v vsakem Slovencu božjo in naravno odločitev: Nikdar več pod Italijo! To je naš plebiscit, star in utren že tri desetletja in prav nobena zapeljanja pod varljivo masko katerekoli ideologije ne morejo te odločitve spremeniti. Slovenci smo kristjani in smo katoličani; taki bomo tudi ostali. Z isto odločnostjo pa kakor izpovedujemo svojo pravostenost katoliškemu Rimu, odklanjamo politični Rim! Tega naj se zavedajo vse italijanske stranke vključno »Democrazia cristiana!«

Od kod črpa naš narod tisto silo, ki ga premočimo usmerja na poto narodne in politične trdživosti in odločnosti? To je bila naša slovenska mati, ki je v potu svojega razkavega obrazca stopicala z dneva in dan v tržaško osrčje in nazaj s cutarami mleka, s koščarami jajc in perutnino, s culami povrtnine in cvetja, s težkimi zavoji perila in s skromnimi lončki mineštice za delavca moža ali sina v pristanišču ali tovari. To je bila slovenska mati, ki je kljub upehnosti do smrti še vedno našla toliko časa, da je počevala svoj zaroč — ne samo pišanja, branja in računanja, ne samo krščanskih resnic in lepega venčanja.

2. JUNIJA: Britanski obrambni minister je odpotoval v Hongkong, poslednje evropsko oporišče na Kitajskem. — Grški zun. minister zahteva od Združenih narodov, naj odločno nastopijo proti Albaniji, Bolgariji in Jugoslaviji ter proti tistim članicam Organizacije ZN, ki njihovo rovorjanje proti Grčiji podpirajo. — Predsednik britanske vlade Attlee ter voditelj opozicije Churchill sta imela prvo posvetovanje z angleški obrambi. — Truman izjavlja, da je svet danes do-

Izhaja vsak petek

Od srede do srede

30. MAJA: Italijansko zunanje ministrstvo zanika poročila, da bi misli grafi Storza obiskati Titom. — V Ameriki praznujejo »Spooninski dan« na času vojakom, padlim v vseh dosedanjih vojnah. — Ameriški obrambni minister Johnson je govoril, da je cilj ameriške politike oboroženi mir. — Madžarske komunistične oblasti so izgnale titovske odpoljanstvo za vojno odškodnino, ki je nudilo v Budimpešti po določilih mirovne pogodbe. — Češka komunistična partija je naročila nekdanji katališki Ljudski stranki, ki je zdaj le lutka komunistov, naj začne ustavljati posebno »ljudske katoliške Cerkev. — Grški vojski se je vdal komunistični prvak Grammenos in zacetel po radiu napadati rdeče upornike.

31. MAJA: Ameriški komunistični prvak Eisler, ki je pobegnil iz Združenih držav ter ga angleške oblasti niso marale izročili ameriškim, je odpotoval iz Londona v Prago in odontan na sovjetsko zasedeno področje v Nemčiji. — Spanska vlada vztraja pri svojih trditvah, da ji je Velika Britanija med vojno objavljala velike dele francoske Afrike in druge ugodnosti na Sredozemskem morju, samo da ne bi šla v vojno na nemški strani. Britanci seveda te trditve zanikaljo. — »Borbam se zelo pritojuje, da sovjetski zastopniki pri odprtju spomeniku padlim rdečearmejem v Banatu niso salutirali obigranju jugoslovanske himne in so med manifestacija z Tito nespodobno sedili ter tako hudo žalili jugoslovansko narodno čast. — Trgovinski promet med Jugoslavijo in Združenimi državami se je v marcu zmanjšal za četrino. — Obmejni strop med titovci in Madžari v Banatu, pri čemer je bil en madžarski vojak ranjen. — Velike demonstracije nemških delavcev protizahodnim zaveznikom, ki so zavredovali razredeti dve največji nemški tovarni za umetni bencin. — Začetek trgovskih pogajanj med Češkoslovaško in Veliko Britanijo. — V Bolgariji so arretirali skupino protikomunističnih partizanov, ki so jih tja poslali sabotirati iz Jugoslavije.

1. JUNIJA: Madžarski komunistični poglavar Rakosi napoveduje novo ustavo, ki bo seveda sestavljen povsem po sovjetskem vzorcu. — Mario Einaudi, sin predsednika italijanske republike, ki je profesor na nekem ameriškem vseučilišču, je izjavil, da Italiji ne bi smeli vrniti njenih kolonij, ker je kolonialnega imperializma konec.

— Papa je v tednu dni že drugič sprejel posebnega Trumanovega odpoljanstva pri Sveti Stolici, Myrona Taylorja. — Ameriška vlada izjavlja, da se ne bo več zanimala za pobeglega komunističnega kolovodja Eislerja, ki ga britanske oblasti niso izročili. — Sirski se glasovi o razdoru v kitajskih komunističnih vrstah, kjer je ena skupina za poslušno hlapovanje Sovjetom, druga pa se ogrevata za sodelovanje z Zahodom. — Zunanji minister v kitajskih nacionalnih vladi, dr. Jeh, dolži Veliko Britanijo, da preko svojega pristojnega Hongkonga dovoljuje oskrbovati kitajske ter spletne azijske komuniste. — Predsednik vladi začne odgovarjati na nekaj ameriških vprašanjih, ki so vprašani.

— Predsednik vladi začne odgovarjati na nekaj ameriških vprašanjih, ki so vprašani. — Mario Einaudi, sin predsednika italijanske republike, ki je profesor na nekem ameriškem vseučilišču, je izjavil, da Italiji ne bi smeli vrniti njenih kolonij, ker je kolonialnega imperializma konec.

— Papa je v tednu dni že drugič sprejel posebnega Trumanovega odpoljanstva pri Sveti Stolici, Myrona Taylorja. — Ameriška vlada izjavlja, da se ne bo več zanimala za pobeglega komunističnega kolovodja Eislerja, ki ga britanske oblasti niso izročili

ima naše popolno zaupanje, prosili bi pa le, da to pismo obelodani — če je bilo res pisano in če smatra za potrebno.

Vse to nas pušča hladne, toda ne vemo, če je bilo umestno, da se je storil tak tovariš nad verjo in to pred cerkvijo samo, ali se pekla ne boji? Dobro je! Pekel bi zaslužil, če bi kral delovnemu ljudstvu! Prav dobro, tovariš! Toda povej nam, tovariš, kje delaš ti v Nubrežini, ali v Trstu ali kjer si bodi? Tvoj govor je bil plačan najbrže s tisočaki, ki so bili vzeti iz žuljavih ruk res delovnega ljudstva! Za one tisoče je morda dalo življenje Bog ve koliko nesrečnežev iz ruskega delovnega ljudstva v sibirskih kazenskih lagerjih. Ali se peka še ne boji?

Ravno tako so se zbrani tovariši hudovali na cerkovnika, ker je

zvonil za časa shoda. Tovariš! Ni ta cerkovnik tudi eden izmed delovnega ljudstva? Ni izvrševal le svojo službo? Ni zvonil ob določeni urki, kot vse ostale praznike? Cudni pojmi o delu, o dolnosti, o delovnem ljudstvu od strani voditeljev delovnega ljudstva! So pa plačanci in kot taki sploh ne morejo in ne znajo misliti dalje kot nese nos.

Drugič, da ne bo godnjanja, zahtevajte, da prime g. župnik cerkev na svoje rame, cerkovnik zvonik in da naj za čas vašega shoda oboje preneseta na Ostri vrh...

Vedite pa da cerkev bo ostala kjer je, zvonik tudi, cerkovnik bo zvonil ob svoji uri, vas pa ne bo, vsaj na »placu« ne ve!

Demokrat

POJASNILO

Nek govornik KP je na nedeljskem shodu vidaljevcev v Nubrežini prečital neko naše pismo. Ker nismo bili na shodu in ne vemo v koliko je bilo pismo prečitano, podajemo javnosti popoln prepis pisma:

»Slov. demokratska zveza za Svobodno trž. ozemlje

Odbor za Nubrežino

Nubrežina, dne 23. maja 1949

Okraini komite K.P. STO-ja

v Nubrežini.

Cenj. Vaš dopis z dne 16. t. m. nam je v zadoščenje.

Vašega predloga o javni diskusijsi med Vašo in našo organizacijo žal za sedaj ne moremo sprejeti in to iz sledenih razlogov:

1) naša organizacija nima na razpolago profesionalnih govornikov, kot jih ima Vaša;

2) prosti čas naših članov je zelo omejen in mora biti sedaj posvečen le delu za predstojec občinske politike.

Z odličnim spoštovanjem,

Odbor Slov. dem. zveze

za Nubrežino.«

Poročajo nam, da je govornik uporabil to pismo v javnosti, da bi dokazal svojim poslušalcem, da se člani SDZ bojimo KP in da nismo govornikov.

Kot je iz odgovora samega razvidno, nam je KP ponudila skupen sestanek v svrhu diskusije z določenimi govorniki iz našega o-

državljali KP po zgledu komunistične diplomacije, in smo to tudi pričakovali, ta naš odgovor v javnosti, bomo tudi javno odgovorili.

Ugotavljamo javno, da nas je pismo KP presenetilo, ker s tem pismom je KP priznala, da smo tukaj, priznala, da nas smatra po moči sebi enakim. Zato nam je bilo pismo v zadoščenje.

Ponašamo se ne, vzamemo le na znanje.

Iz našega odgovora je razvidno, da nismo definitivno odklonili te diskusije in da nam je celo žal, da smo jo moral, za sedaj, odkloniti iz dveh v pismu navedenih razlogov, ki pa oba držita.

Sicer naj se Komunistična partija potolaže z dejstvom, da s sto diskusijami ne pridobi več izgubljenih pristašev in somišljenikov. Kdor je spregledal — je spregledal in kdor še ni — bo spregledal!

Odbor Slov. dem. zveze
za Nubrežino

Volivni maček v Sv. Križu

Nedeljski shod »Slovenske narodne liste« je napravil v naši vasi ēndež. Stari ofarji so jokali, mlađi komunisti pa previdno, iz daljave, tu in tam malo zapisali, dokler jim ni goričan dr. Sfiligoj povadel, da s polnim želodcem ameriške pašte in našega vina je to delo zelo lahko.

Opis shoda prepuščam bolj po-klicanim osebam, kot sem jaz, ob-regnili pa se bom ob druge zanimivosti tega dneva, ki je nov mejnik za Sv. Križ. Pod volivnimi plakati »Slovenske narodne liste« so pri-dni rdečkarji nalepili liste z napi-som: »Morilci naših partizanov.«

Razumem! Na teh listih je bilo še nekaj prostora in avtorji bi se lahko podpisali, n. pr. »Morilci partizan.«

Eden izmed naših lepkov na trgu, kjer se je vršil shod, je bil ometan z blatom. Lep znak kul-ture! Lahko ga vpisete v svojo knjigo junastev! Ali je tudi to ju-nastro del vaše svobode, one svobo-de, ki ste jo prodajali na vreče? Križani! Ze smo ta primer vam mora odpreti oči! Pod tem blatom, v njegovih senči so tovariši »Slovenca« živigali Slovencu, ki ima edini greh, da misli s svojo glavo in ne s Titovo ali Stalinovo.

Pripadniki »Slovenske narodne liste« smo ribiči, kmetje, delavci, obrtniki in intelektualci, mlini ljudje, ki ne grozimo danes in nismo ubijali ne partizanov, ne dru-gih, kot tisti, ki so si ta napis iz-misli. Zgodovina nas uči: »Zob za zob! — Vi ste nam grozili in nam še grozite. — Jame so še od-prte! — Ce so te lame odprte za nas, ne zabite, da so ravno iste odprte tudi za vas! — bi vam lahko odgovorili; pa vam ne, ker nismo teroristi, nismo razbojniki, nismo morilci nedolžnih ljudi... Torej, ljubi petelinščki, le počasi z besedo: morilci.«

Kje so morilci? Le en primer iz naše bližine.

Kdo ni poznal pok. Kolarja Milana iz Nubrežine? Zasluzen jugoslovanski oficir, sodnik, neomadeževan slovenski narodnjak pride med borbo na svoj dom v Nubrežino. Tovariši s terena ga kličejo na »pogovor.« Mož, nedolžen, ne zavedajo se nikake krivde, najmanj še izdajstva, gre tja mirne vesti. Nini Stropov iz Nubrežine ga spremi do Bajte. Nadaljni spremjevalec mu je bil g. Pepo iz Baj-

Volivni shodi Slovenske narodne liste

TRG PONTEROSSO: 5. junija ob 8. uri zjutraj, govor: dr. VESEL Fran, inž. SOSIČ Milan in dr. AGNELETTA Josip.
BARKOVLJE: 6. junija ob 19. uri v parku, govor: g. dr. AGNELETTA Josip in g. LOVREN-CIC Jože.
ROJAN: 6. junija ob 20. uri pred cerkvijo, govor: g. dr. AGNELETTA Josip in g. SKSZ.
SV. IVAN: 9. junija ob 19. uri pred cerkvijo, govor: g. dr. AGNELETTA Josip, dr. VESEL Fran in govornik SKSZ.
SV. JAKOB: 10. junija ob 20. uri pred cerkvijo, govor: dr. SFILIGOJ Avgust, inž. SOSIČ Milan in KALIN Ferdo.

Poslušajte govore pred-stavnikov Slovenske narodne liste!

na radiu TRST I
6. junija ob 13.30 uri
10. junija ob 13.31 uri
11. junija ob 21.30 uri
na radiu TRST II
5. junija ob 20. uri
9. junija ob 20.11 uri
11. junija ob 20.40 uri

Poziv komunistični partijs v Nubrežini

Na komunističnem shodu v Nubrežini so hoteli komunisti občinske račune. Ko pridejo v nov občinski svet jih bodo dobili. Do tedaj pa zelo nujno zahtevamo račune okrajnega narodno osvobodilnega odbora za okraj Nubrežina, ki jih čakamo že štiri leta! Na masovnem sestanku v Nubrežini, leta 1945, smo jih zahtevali in jih čakamo že danes.

Delovnemu ljudstvu račune v roke in potem bomo videli, če bomo volili to vas ali ne! Dokler ni teh računov ne pričakujte naših glasov!

Na delo kandidat AUIS-a, tov. F. RUKIN, predsednik ONOO za okraj Nubrežina! Na delo, tov. SKERK Jože, referent za kmetijstvo! Na delo, tov. PAHOR Jože, bivši finančni referent in vsi drugi!

Cakamo!

Davkopalčevalci
nubrežinskega okraja

Nubrežina dne 3. junija 1949

ODBORU Komunistične partie
v Nubrežini

Doznel sem, da so napadali Vaši govorniki na nedeljskem volivnem shodu (29. maja t. l.) nubrežinske župane, da si zidajo hiše z istočnim namigovanjem na občinske račune in na nekake steparje.

Ker si jaz, ne kot župan, pač pa kot Kralj Otokar, zidam hišo, Vas pozivam, da javno priobčite v časopisu, kaj je občinskega na moji še nedograjeni hiši, oziroma, kateri občinski računi so potvorjeni v mojo korist ali da vsaj ponovite v časopisu nedeljske napade Vaših govornikov.

V drugačnem primeru Vas moram smatrati za navadne obrekovalce.

S spôsobovanjem
KRALJ OTOKAR

Vesti z Goriškega

Važen dogovor med Italijo in Jugoslavijo

Zunanje ministrstvo svetuje, naj prizadeti lastniki že zdaj pred objavo tozadnega zakona prijavljajo svojo imovino na gori navezeni naslov. Glavne listine so dokaz lastnine (zemljiški in katastrski izvleček, cenitev, ali morebitne druge dokazilne listine).

Prijave bo reševala posebna mešana italijsko-jugoslovanska komisija, ki bo imela svoj sedež v Beogradu in bo lahko tudi na licu mestna poglobila in ocenila vrednost imovine.

Protestiramo!
Vojnska oblast je ukazala izpratiti slovensko Alojzijevišče do 30. t. m. in žuga, da bo naše duhovništvo in dijake s policijo izgnala iz stavbe.

Odločno protestiramo proti temu novemu nasilju proti goriškim Slovencem!

Alojzijevišče so postavili Slovenici in fažizem ga je zvijačno iztrgal iz naših rok! — Prihodnjič kaj ve.

Carine prosti pas

V torku popoldne 17. m. m. je dr. Poterzio, vodja posvetovalne komisije za carine prosti pas (zona franca) državno tiskovno konferenco v prostorih trgovske zbornice. Povedal je težkočah, ki so nastale pri izvajaju zakona, ki določa prosti pas; pri izvajaju tega novega sistema odprtga prostega pasu in o trenjih, ki so nastale med industrialci in trgovci v borbah za pridobitev kontingentov raznega blaga, zlasti alkohola, sladkorja in kakava. Izrazil je upanje in prepirjanje, da so razne težkočahs in ovire sedaj odstranjene in da bo prosti pas rodil v kratkem dobre sadove na industrijskem področju, ker je treba misliti na odpravo brezposelnosti več kot na dejanski neposredni priboljšek v prid vsemu prebivalstvu z znižanimi cenami živiljenjskim potrebščinam.

Konferenca dr. Poterzija ne naredi konec godnjanju javnosti, ki meni, da je za kulisni ostroba in igra raznih trgovcev magnatov — kar je tudi g. dr. Poter-

zio omenil — katerim je prosti pas na poti in bi ga radi odpravili ali pa izrabili v izključno lastno korist. Na splošno moremo trditi, da prosti pas ni do sedaj zadovoljil goriskega prebivalstva, ki si je od njega obetao precejšen prihranek na dnevni potrošnji.

Št. Maver dobi električno razsvetljavo

Dela za napeljavo električne luči v St. Maver so se pričela tekmoči teden, tako je bilo sporočeno obč. svetniku g. Kemperlu, ki se je za zadevo zanimal na županstvu. Najprej se bo zgradil na križišču, kjer se bo državne ceste v Pevni odcepni cesti proti St. Mavru, transformator. Ravnatelj »Selgevac«, inženir Perko, je zagotovil, da bodo dela do konca julija dovršena.

Žalostna pesem brez konca

Skoro vsak dan, gotovo pa vsak teden prizadeti ena ali več oseb preko državne meje iz nesrečnega Tito-vega oraja na Goriško ali Tržaško. Večini se obupni korak posreči, marsikdo pa plača tvegan poskus z živiljenjem, kajti komunita je brez srca in pozna samo grozno pesem mitre. Vendar je šola v zasluženih titovini tako velika, da je pribenikov vedno več. Dne 26. maja so pribenili preko meje v bližini Koprije pri Krmi in 20 letni Ignacij Gorup, 45 letna Zora Pertot in 39 letna Valerija Zbogar, vse trije z Banjšic.

Mladi vzori

Mladi vzori izhajajo vsak mesec. Izdajo jih dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Gorici. Urejuje jih uredniški odbor. Cena: za dajke 20 lir, za profesorje in druge 40 lir.

Aprilska številka je razmeroma pestra. Vsebuje leposlovne, zgodovinske in potopisne stavek in uredniške pogovore. Mladi vzori nudijo našim najmlajšim možnost, da stopijo pred javnost s svojimi prvnci in se vadijo v znanstvenem delu. Zato naj skrb, da se sodelavci resno ogibajo vsake površne hitrice in na posvetijo vso pažnjo slovenščini, ki naj bo pravilna in izklesana. S tem si bodo mladi vzori pridobili mnogo zasluga pri izgraditvi naraščaja.

PREJETO za volivni fond S.N.L.

do dne I. VI. 1949:

Skupina Tržačanov L 400.000; g. Stanko 3.000; K.V.Z. 500; N. N. 500; Slovenci iz Križa 2.000; L. M. 5.000; N. N. 10.000; od Sv. Ante 500; N. N. iz Trsta 3.000; delavec iz Grete 100; rodoljub iz Dalmacije 3.000; N. N. iz Trsta 1.000; N. N. iz Trsta 5.000; rojak iz Svica 800; S.K.Z. 50.000; begunec iz »raja« 1.000. — Skupna vsota L 485.400.

Ker nista uspela dobiti volivne pravice pošiljal F. in E. po 500 lir za volivni sklad Slovenske narodne liste, skupaj 1.000 lir.

Radio Trst II

(360.6 m — 832 Kc sek.)

Dnevne oddaje: 7.00 - 7.45, 11.30 - 14.30, 17.30 - 24.00.

Ob nedeljah: 7.15 - 24.00 neprekinitno.

Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15.

Ob nedeljah: 7.45, 12.45, 19.45, 23.15.